

ANNA HULTMAN

CONFERENCE REPORT: TRANSLATION/ TRANSMISSION/ TRANSGRESSION

(Komplitt, Lund
22–23 September 2022)

KONFERENS- RAPPORT: TRANSLATION/ TRANSMISSION/ TRANSGRESSION

(Komplitt, Lund
22–23 september 2022)

The fire alarm went off during Oscar Jansson's opening address for the Komplitt symposium TRANSLATION/TRANSMISSION/TRANSGRESSION, so all participants had to leave the auditorium and make their way out into the sunny September morning. Those gathered for the symposium crowded with lundensean students at the designated assembly spot, drank coffee and waited. Once the fire-drill was finished the participants moved as one, delayed but in good spirits, and returned to the symposium's schedule and opening address. Logistically the fire-drill occurred at a poorly chosen moment, but in the capacity of it being a break, infringement, unexpected movement or reversal it nevertheless fit well into the symposium's theme.

The prefix *trans*, meaning different types of movement across boundaries, featured at the symposium in several respects. In terms of content it delineates the papers presented, but in a wider sense it also captures the symposium's cross- and interdisciplinary character. On the 22–23 September 2022 researchers from a number of disciplines and areas of study

Brandlarmet ljöd mitt under Oscar Janssons öppningsanförande till Komplitts symposium TRANSLATION/TRANSGRESSION/TRANSMISSION, varpå de medverkande tvingades lämna konferenslokalen och söka sig ut i den soliga septemberförmiddagen. Symposiets deltagare trängdes med lundensiska studenter vid den utsedda återsamlingsplatsen, drack kaffe och väntade. När brandövningen var avslutad kunde deltagarna i samlad tropp, försenade men vid gott mod, återgå till schemat och öppningsanförandet. Logistiskt sett inföll brandövningen vid ett illa valt tillfälle, men i egenskap av brott, överträdelse, oväntad rörelse och omkastning följde den i någon mening symposiets tema.

Prefixet *trans*, i betydelsen olika slags rörelser över gränser, präglade symposiet i flera avseenden. Innehållsligt ringar det in de bidrag som presenterades, men i en bredare mening fångar det också symposiets tvära och interdisciplinära karaktär. Den 22–23 september 2022 möttes forskare från en rad olika discipliner och studiefält: översättningsstudier,

convened: translation studies, comparative literature, as well as Chinese, English, French, German, Spanish and Scandinavian literature. The contributions presented ranged across a similarly wide scope of subjects and theoretical fields. World literary and postcolonial perspectives met translation theories and queer methodologies, depictions of the bodies and sexualities of plants, animals and humans were juxtaposed, and presentations moved between sociological and formalist modes of analysis; between considerations of the theoretical, the textual, and the materialities of archives.

Using the movability of the prefix *trans* to connect different subjects and fields of study was also an explicit ambition of the symposium. To shed light on and discuss the “trans-functions” of the world’s literatures invited the types of questions traditionally addressed in research on translation and World Literature – e.g. concerning languages and circulation – but also to concerns of race, gender and sexuality, that has often been overlooked within those fields. In that regard the symposium was a continuation and extension, as well as a widening and a development of the research and collaborations previously initiated and lead by the Komplitt group in Lund.

The three keynote lectures pertinently capture the width that characterized the two days of the symposium. Under the rubric “Translation, Sexuality and the World Literary System,” Paul Tenngart of Lund University used three examples to discuss what happens with sexually explicit prose and poetry when it is translated and moves from one national context to another. The dissimilar examples – Charles Baudelaire, Ivar Lo-Johansson and Yasunari Kawabata – showed how a range of factors affect translations and transpositions of sexual depictions. Genre, questions of censorship, national stereotypes, whether a work migrates from (hyper)central positions to the (semi)periphery or the other way around, and whether the author is niched or canonized; all was presented as important in the complex processes at hand.

komparativ litteraturvetenskap och kinesisk, engelsk, fransk, tysk, spansk och skandinavisk litteraturvetenskap. Bidragen som presenterades vid symposiet rörde sig likaledes över en stor bredd av ämnesområden och teoretiska fält. Världslitterära, översättningsteoretiska och postkoloniala perspektiv mötte queera angreppssätt, gestaltningar av växt-, djur- och människokroppar och deras sexualitet ställdes bredvid varandra, och presentationerna rörde sig mellan litteratursociologiska och formalistiska ingångar, mellan det teoretiska, det textnära och arkivens materialitet.

Att använda rörligheten i prefixet *trans* för att koppla ihop olika ämnen och fält var också en uttalad ambition för symposiet. Att belysa och diskutera världslitteraturens ”trans-funktioner” inbjöd både till den sorts frågor som mer traditionellt brukar beröras inom forskning om översättning och världslitteratur – t.ex. rörande språk och cirkulation – men även till att öppna upp för frågor om ras, kön och sexualitet, som ofta förbisets inom dessa fält. Symposiet utgjorde i så måtto såväl en kontinuitet och förlängning, som en utveckling och förgrening av den forskning och de samarbeten som initierats och drivits i Komplittmiljön i Lund.

De tre keynote-anförandena fångar väl den bredd som präglade symposiets två dagar. Under rubriken “Translation, Sexuality and the World Literary System” diskuterade Paul Tenngart, Lunds universitet, utifrån tre exempel vad som händer med sexuellt explicit prosa och poesi när de översätts och rör sig från en nationell kontext till en annan. De olikartade exemplen – Charles Baudelaire, Ivar Lo-Johansson och Yasunari Kawabata – visade hur en rad olika faktorer spelar in i hur sexuella gestaltningar översätts och transponeras. Både genretillhörighet, censurfrågor, nationella stereotyper, huruvida ett verk rör sig från (hyper)centrum till (semi)periferi eller omvänt, och huruvida ett författarskap är mer nischat eller kanoniserat, framhölls som betydelsefullt för de komplexa processerna.

The first day of the symposium turned to a close with Kanika Batra, who joined via link from Texas Tech University and spoke on “Trans Worldlings and Postcolonial Sexual Activism.” Batra primarily focused on archives – more specifically the theoretical and methodological opportunities and challenges actualized in any attempt to trace postcolonial, feminist and queer histories in fragmented and dispersed materials, or in activist and oral literature. With reference to activist publications from Jamaica, South Africa and India, Batra underscored the significance of seeking interactions in the Global South, of directing attention to the specific vocabularies of activism, and of finding connections between knowledge production and activism. She also discussed the tension in how new materials afford opportunities of hearing new voices, while intersections between different activist settings continue to leave certain voices unheard: the risk that the queer is subsumed in the postcolonial, or that lesbian, bisexual or trans experiences are displaced in favor of male homosexuality.

In the final keynote of the symposium Emily Apter, New York University, talked on the theme “No Good Paradigms. Untranslatability as Critical Method.” The presentation started out on the allure and risks of paradigms, with particular focus on the role of translation in comparative literature and studies on World Literature. The connection between language and power was a guiding principle throughout the talk. The pragmatic need of translation was pitted against how translations always bring forth a power imbalance: a potential for linguistic, structural violence through which the “source” or “originary” language is simplified and subordinated – and where the idea of *source* and *origin* is made into an object, fetishized as virginial and untouched. As an antidote Apter called for an affirmation of untranslatabilities, not as a paradigm but as a critical method or practice. During the talk she returned to the metaphor of *getting lost on purpose* as a means of moving forward; of sometimes choosing

Symposiets första dag avslutades med att Kanika Batra, med på länk från Texas Tech University, talade under rubriken ”Trans Worldlings and Postcolonial Sexual Activism”. Batra fokuserade i hög grad på arkiv – närmare bestämt på de teoretiska och metodologiska möjligheter och utmaningar som aktualiseras i försök att spåra postkoloniala, feministiska och queera historier i fragmenterade och spridda material, liksom i aktivistisk och muntlig litteratur. Med utgångspunkt i aktivistiska publikationer från Jamaica, Sydafrika och Indien underströk Batra betydelsen av att söka interaktioner i den globala södern, att rikta uppmärksamhet mot aktivismens specifika vokabulär och söka kopplingar mellan kunskapsproduktion och aktivism. Hon diskuterade också spänningen i hur nya material ger möjlighet att höra nya röster, samtidigt som intersektionerna mellan olika aktivistiska sammanhang fortsätter lämna vissa röster ohörda: risken att det queera underordnas det postkoloniala, eller att lesbiska, bisexuella eller transerfarenheter förfördelas till förmån för manlig homosexualitet.

I symposiets sista keynote-anförande talade Emily Apter, New York University, på temat ”No Good Paradigms. Untranslatability as Critical Method”. Föredraget tog sin utgångspunkt i paradigms lockelser och risker, med särskilt fokus på översättningens roll i relation till komparativ litteraturvetenskap och världslitteraturstudier. Kopplingen mellan språk och makt löpte som en röd tråd genom föredraget. Det pragmatiska behovet av översättningar ställdes mot hur översättningen alltid bär med sig en maktobalans: en potential till språkligt, strukturellt våld genom vilket ”ursprungsspråket” förenklas och underordnas – och genom själva prefixet *ursprung* görs till ett slags objekt, fetischiseras som jungfruligt och orört. Som ett motgift uppmanade Apter till bejakandet av oöversättbarheter, inte som ett paradigm men som en kritisk metod eller praktik. Under föredragets gång återvände hon till metaforen *att gå vilse med flit* som en väg framåt; att ibland hellre välja oförståelsen

to *not* understand rather than to simplify, of preferring silence to forced dialogue.

The tension between ideals and pragmatism was one of the points repeatedly brought up during the symposium, not least in the panel "Teaching with/in/on translation," where Shuangyi Li, Alexander Bareis and Oscar Jansson discussed the possibilities of accommodating theoretical ideals with the concrete needs and demands of teaching. Another red thread through the symposium as a whole was the need of continued and comprehensive efforts to bridge the gaps between postcolonial perspectives, research on World Literature and translation studies. Politics was a recurring term in papers and discussions, both in relation to World Literature as a (possibly) apolitical framework, and in arguments on the connections between literature, translation and activism. A third point that recurred in presentations and dialogues, as in the structure of the symposium as a whole, was the need for scholars to move between the systemic and the specific. An observation, however, is that the questions on sex and sexuality tended to end up on the sidelines, and that *transgression* to a certain extent appeared as an addendum to the more intertwined *translation* and *transmission*. But this observation must be weighed against the novel ambition of the symposium to more clearly integrate these questions in studies on World Literature and translation. Seen as a pioneering effort in that direction the symposium was an excellent start, that hopefully will be continued by further dialogues, meetings and collaborations.

Translation by Oscar Jansson

än förenklingen, tystanden framför den forcerade dialogen.

Spänningen mellan ideal och pragmatik var en av de punkter som vid flera tillfällen aktualiserades under symposiet, inte minst i paneldiskussionen "Teaching with/in/on translation" där Shuangyi Li, Alexander Bareis och Oscar Jansson resonerade kring möjligheterna att jämka teoretiska ideal med undervisningens konkreta krav och behov. Ytterligare en röd tråd genom symposiet som helhet var behovet att, även fortsättningsvis och mer genomgripande, överbygga klyftorna mellan postkoloniala perspektiv, det världslitterära fältet och översättningsstudier. Politik var ett begrepp som återkom i föredragen och diskussionerna, både i relation till världslitteratur som ett (möjligen) apolitiskt ramverk, och i resonemang kring sammankopplingarna mellan litteratur, översättning och aktivism. En tredje poäng som återkom under föredrag och samtal, och även i symposiets sammansättning som helhet, var behovet att som forskare kunna röra sig mellan det systematiska och det specifika. En iakttagelse är dock att frågorna om kön och sexualitet tenderade att hamna lite vid sidan av, och att *transgression* i någon mån framstod som ett slags tillägg till de mer sammanflätade *translation* och *transmission*. Men denna iakttagelse måste vägas mot det nyskapande i symposiets ambition att tydligare integrera dessa frågor i världslitteratur- och översättningsforskning. Sett som en pionjärsats i denna riktning var symposiet en mycket god början, som förhoppningsvis kommer följas av fler samtal, möten och samarbeten.